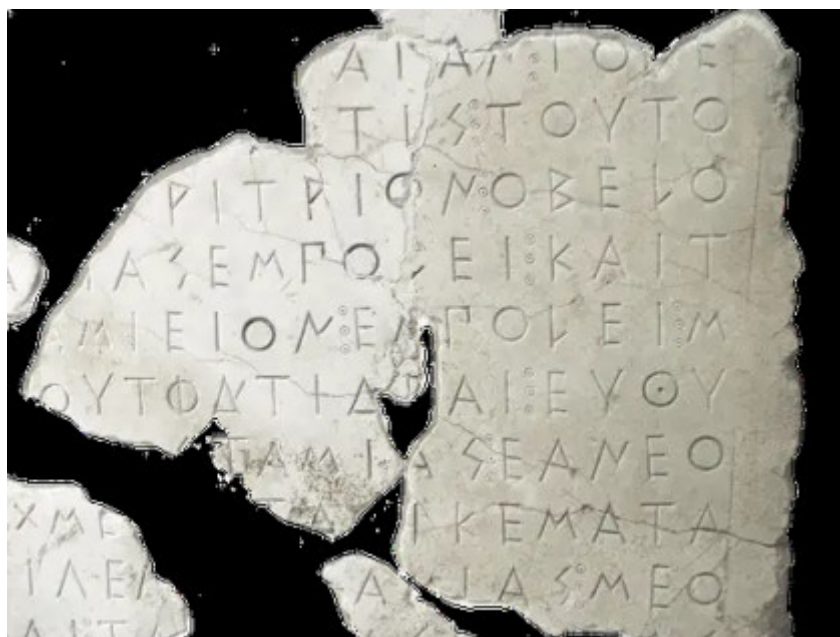

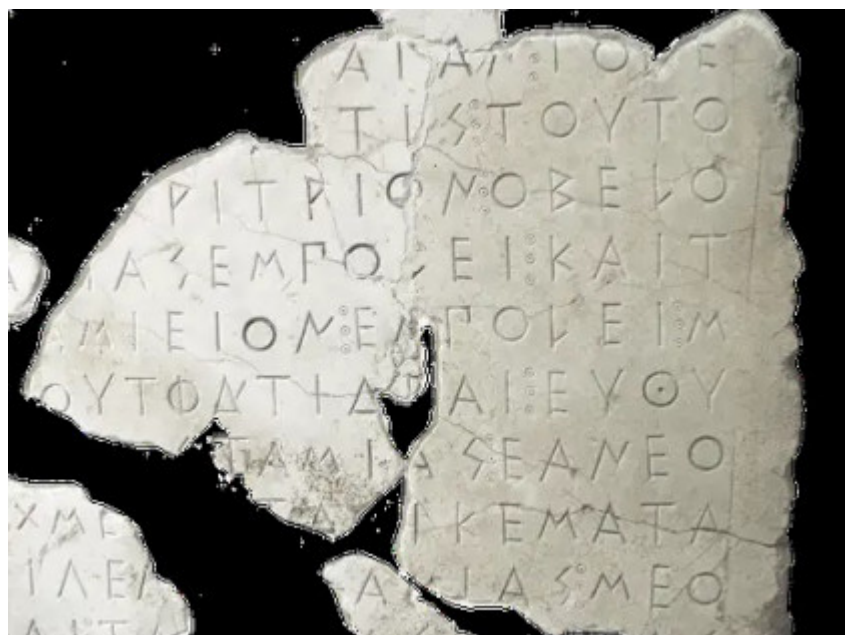
28 Οκτωβρίου 2019

Η Πυθία «διαβάζει» μισοκατεστραμμένες αρχαιοελληνικές επιγραφές - Το μοναδικό δημιούργημα Έλληνα ερευνητή της Google Deep Mind

[/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Το πλήρως αυτοματοποιημένο σύστημα Πυθία, το πρώτο του είδους του στον κόσμο, συμπληρώνει τις λέξεις που λείπουν, κάνοντας εναλλακτικές προτάσεις.

Ερευνητές της Deep Mind, της θυγατρικής εταιρείας τεχνητής νοημοσύνης της Google, με επικεφαλής έναν Έλληνα, δημιούργησαν την «Πυθία», ένα «έξυπνο» σύστημα που φαίνεται να τα καταφέρνει καλύτερα και από τους ανθρώπους ειδικούς στην ανάγνωση μισοκατεστραμμένων επιγραφών με αρχαία ελληνικά κείμενα.

Το πλήρως αυτοματοποιημένο σύστημα, το πρώτο του είδους του στον κόσμο, συμπληρώνει τις λέξεις που λείπουν, κάνοντας εναλλακτικές προτάσεις, πράγμα που μπορεί να βοηθήσει σημαντικά στο μέλλον τους επιστήμονες να διαβάσουν αρχαίες επιγραφές.

Υπάρχουν χιλιάδες τέτοιες επιγραφές από διάφορα μέρη του κόσμου και κάθε χρόνο ανακαλύπτονται μερικές δεκάδες νέες. Δυστυχώς πολλές έχουν διαβρωθεί ή καταστραφεί με το πέρασμα των αιώνων, με αποτέλεσμα να είναι πια δυσανάγνωστες ή ένα μέρος του κειμένου τους έχει χαθεί για πάντα. Η συμπλήρωση των κενών είναι δύσκολη δουλειά, που απαιτεί μεγάλες γνώσεις, σύγκριση με άλλα κείμενα.

Οι ερευνητές, με επικεφαλής τον Έλληνα Γιάννη Ασσαέλ, εκπαίδευσαν ένα νευρωνικό δίκτυο (είδος αλγόριθμου τεχνητής νοημοσύνης) να μαντεύει τις λέξεις ή τα γράμματα της αρχαίας ελληνικής γλώσσας που λείπουν σε επιγραφές από πέτρα, κεραμικά ή μέταλλο, ηλικίας 1.500 έως 2.600 ετών (7ος αιώνας π.Χ. έως 5ος αιώνας μ.Χ.). Η «Πυθία» έμαθε έτσι να αναγνωρίζει μοτίβα σε 35.000 επιγραφές που περιέχουν πάνω από τρία εκατομμύρια λέξεις.

Όταν βρεθεί μπροστά σε μια νέα ελλιπή επιγραφή, η «Πυθία» (έχει το όνομα της πρωτιέρας του θεού Απόλλωνα στο Μαντείο των Δελφών) προτείνει έως 20

διαφορετικές λέξεις ή γράμματα και αφήνει τους ειδικούς να επιλέξουν αυτήν που θεωρούν καλύτερη λύση.

Σε μια συγκριτική δοκιμή, όπου τόσο η «Πυθία» όσο και οι ειδικοί κλήθηκαν να καλύψουν τα κενά σε 2.949 επιγραφές, οι τελευταίοι είχαν ποσοστό σφαλμάτων 57,3%, ενώ η τεχνητή νοημοσύνη σχεδόν το μισό (30,1%). Επιπλέον, ενώ οι άνθρωποι χρειάστηκαν δύο ώρες για μόνο 50 επιγραφές, η «Πυθία» έκανε τις προτάσεις της για το σύνολο των επιγραφών μέσα σε μερικά δευτερόλεπτα.

Όπως είπε η Θία Σόμερσιλντ του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης, μέλος της ερευνητικής ομάδας, αυτό δείχνει τις δυνατότητες της τεχνητής νοημοσύνης στο πεδίο της ψηφιακής επιγραφικής. Η Φιλίπα Στιλ του Πανεπιστημίου του Κέιμπριτζ συμφώνησε ότι η «Πυθία» μπορεί να συμβάλει σημαντικά στην αποκατάσταση των επιγραφών, αν και οι άνθρωποι ειδικοί πάντα θα χρειάζονται. Η «Πυθία» θα μπορούσε να αξιοποιηθεί και σε συναφή πεδία, όπως η αρχαία φιλολογία, η παπυρολογία, η κωδικολογία κ.ά.

Ο Γιάννης Ασσαέλ αποφοίτησε το 2013 από το Τμήμα Εφαρμοσμένης Πληροφορικής του Πανεπιστημίου Μακεδονίας στη Θεσσαλονίκη και έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στα βρετανικά πανεπιστήμια Imperial και Οξφόρδης, όπου και κάνει σήμερα το διδακτορικό του στο Τμήμα Επιστήμης των Υπολογιστών, με αντικείμενο τη μηχανική μάθηση. Παράλληλα, από το 2015 είναι ερευνητής της Deep Mind στο πεδίο της τεχνητής νοημοσύνης.

Με πληροφορίες από ΑΠΕ-ΜΠΕ